

OSMANLI ARAŞTIRMALARI

XXV

NeŐir Heyeti - Editorial Board

Halil İNALCIK - İsmail E. ERÜNSAL

Heath W. LOWRY - Feridun EMECEN

Klaus KREISER

Misafir Editörler:

Hatice AYNUR - Mehmet KALPAKLI

THE JOURNAL OF OTTOMAN STUDIES

XXV

Prof. Dr. Mehmed ÇAVUŞOĞLU'na

ARMAĞAN - I

İstanbul - 2005

MEHMED ÇAVUŞOĞLU BİBLİYOGRAFYASI

Mehmet KALPAKLI

1962

- “Tanpınar’a Ağıt”, *Yeni İstanbul* [Gazetesi], 25 Ocak 1962.
- Lisans Tezi: *Yenişehirli Avni Bey Divânı*, (2 cilt) İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, 1962. İ. Ü. Türkiyat Araştırmaları Merkezi, Tez no: 586.

1965

- Edebî Tartışma: “Bir Mektup”, *Çağrı*, IX, 85, Şubat 1965, 5-7.
- “İkinci Mektup”, *Çağrı*, IX, 88, Mayıs 1965, 6-9.
- “Yenişehirli Avnî Bey ve Mir’ât-ı Cünûn”, *Symposium*, IV, 1965/1, 5-20.

1966

- Doktora Tezi: *Necati Beg Divanı'nın Tahlili ve Sistemik İndeksi*, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, 1966. İ. Ü. Türkiyat Araştırmaları Merkezi, Tez no: 754.

1969

- “Taşlıcalı Dukakin-zâde Yahya Bey’in İstanbul Şehr-engizi”, *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, XVII, İstanbul, 1969, 73-108.
- “Tasavvuf”, *Bilgi*, XXIII, 274, Mart 1970, 21-22.¹

¹ Mahir İz’in kitabı hakkında.

1970

- “Zâfî'nin Letâyîfî” *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, XVIII, İstanbul, 1970, 1-27.

1971

- *Necati Bey Dîvânı'nın Tahlihi*, İstanbul 1971.
- “Yunus Emre Hakkında Şaşırtıcı Bir Eser”, *Hisar*, XI, 93, Eylül 1971, 11-12.²

1973

- *Necati Bey Divanı* [Seçmeler], İstanbul 1973.
- *Yahya Bey ve Yusuf u Zeliha Mesnevisi*, İstanbul 1973.

1974

- “Hayretî'nin Belgrad Şehr-engizi”, *Güney-Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi*, 2-3, İstanbul 1974, 325-356.

1975

- “Hocam Mahir Bey için”, *Fikre Sanata Ruha Tohum*, [Mahir İz Özel Sayısı], Yıl: 8, 86, Mart 1975, 8-13.
- “Dukagin-zâde (Taşlıcalı) Yahya Bey”, *Diriliş*, 13, Eylül 1975, 34-59.

1976

- “Kanuni Devrinin Sonuna Kadar Anadolu'da Nevâyî Tesiri Üzerine Notlar”, *Atsız Armağanı*, İstanbul 1976, 75-90.
- “Meşâirü'ş-Şuarâ'dan: İshak Çelebi”, *Diriliş*, 18, Şubat 1976, 212-217.
- “Beyit Derken”, *Hisar*, XVI, 150, Haziran 1976, 16-17.
- “Ey Gül”, *Hisar*, XVI, 151, Temmuz 1976, 14-15.
- “Tekrar Gül”, *Hisar*, XVI, 152, Ağustos 1976, 16-17.
- “Hevâ-yı Sûz u Güdâz”, *Hisar*, XVI, 153, Eylül 1976, 12-13.

² Sabahattin Eyüboğlu'nun kitabı hakkında.

- “Bir Beytin Çerçevesinde”, *Hisar*, XVI, 155, Kasım 1976, 14-15.
- “Hayretî”nin Yenice Şehr-engizi”, *Güney-Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi*, 4-5, İstanbul 1976, 81-100.

1977

- *Yahyâ Bey, Dîvân, Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1977.
- “Zâtî”nin Letâyifi (II)”, *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, XXII, İstanbul 1977, 143-161.
- “Âhî (Benli Hasan)”, *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, I, İstanbul 1977, 50-51.
- “Üç Kanatlı Kuşlar”, *Hisar*, XVII, 157, Ocak 1977, 13-14.
- “Bir Zarîf Adam”, *Hisar*, XVII, 159, Mart 1977, 12-13.
- “Galata’da Ayak Seyri”, *Hisar*, XVII, 163, Temmuz 1977, 8-9.
- “Galata’da Ayak Seyri II”, *Hisar*, XVII, 165, Eylül 1977, 6-8.

1978

- “16. Yüzyılda Yaşamış Bir Kadın Şair: Nisâyî”, *Tarih Enstitüsü Dergisi*, IX, 405-416.
- “Edâ Meselesi”, *Hisar*, XVIII, 170, Şubat 1978, 12-14.
- “Rakîb”, *Hisar*, XVIII, 174, Haziran 1978, 15-17.
- “Fethi Gemuhluoğlu İçin”, *Dostluk Üzerine*, İstanbul 1978, 187-198.
- “Hocam Prof. Tarlan İçin”, *Türk Edebiyatı*, 61, Kasım 1978, 17-20.
- “Hocam Prof. Dr. Ali Nihad Tarlan”, *Karınca*, XLV, 504, Aralık 1978, 22-23.

1979

- *Yahyâ Bey, Yûsuf ve Zelîhâ, Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1979.
- *Amrî, Dîvân, Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1979.
- “Lafz-ı Nâ-merbût”, *Hisar*, XIX, 181, Ocak-Şubat 1979, 10-11.

- “Yanlış Haberler”, *Hisar*, XIX, 186, Temmuz 1979, 12-14.
- “Kınalızâde Alâeddin Ali Çelebi”, *The Encyclopedia of Islam*, IV, Leiden 1979, 115-116.
- “Kınalızâde Hasan Çelebi”, *The Encyclopaedia of Islam*, IV, Leiden 1979, 116.

1980

- Vasfî, *Dîvân, Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1980.
- “Vech-i Şebeh”, *Hisar*, XX, 197, Temmuz 1980, 6-7.
- “Aynî”, *Küçük Türk-İslâm Ansiklopedisi*, 3, 1980, 250-251.

1981

- *Dîvânlar Arasında*, Ankara, Temmuz 1981.
- *Hayretî, Dîvân, Tenkidli Basım*, (M. Ali Tanyeri ile) İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1981.
- “Tahsil ve Tenkidler: Yûsuf-ı Meddâh: Varğa ve Gülşâh, A Fourteenth Century Anatolian Turkish Mesnevi, Edited with Translation, Glossary and Introduction by Grace Martin Smith”, *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, XXIII, 1981, 329-346.
- “Bâkî”, *Küçük Türk-İslâm Ansiklopedisi*, 4, 1981, 297-299.
- “Basîrî”, *Küçük Türk-İslâm Ansiklopedisi*, 4, 1981, 319-320.
- “Tevârüd”, *Sanat ve Kültürde Kök*, I, 2, Mart 1981, 8-9.
- “Gen Yakadan”, *Sanat ve Kültürde Kök*, I, 3, Nisan 1981, 6-7.

1982

- Helâkî, *Dîvân, Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1982.
- “Fatih Sultan Mehmed Devrine Kadar Osmanlı-Türk Edebî Mahsullerinde Muhtevânın Tekâmülü”, *Kubbealtı Akademi Mecmuası*, XI, 2, Nisan 1982, 31-43.
- “Timurtaş’ın Ardından”, *Türk Edebiyatı*, 106, Ağustos 1982, 9.
- “Dîvânlar Arasında: Açmak, Açılmak”, *Kültüre, Sanata, Edebiyat Cemre*, I, 2-3, Eylül 1982, 15.

- “XVI. Yüzyılda Dîvân Edebiyatı, Dîvân Edebiyatında Şiir Kavramı”, *Çevren*, IX, 35, Priştine (Yugoslavya), Eylül 1982, 47-64.
- “Şehzâde Mustafa Mersiyeleri”, *Tarih Enstitüsü Dergisi*, XII, 1982, 641-686.
- “Edebiyat Öğretimi”, *Birinci Millî Kültür Şurası Bildirileri*, Ankara 1982, 219-221.

1983

- *Yahyâ Bey ve Dîvânından Örnekler*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1983.

1984

- “Mazmûn”, *Türk Dili*, XLVIII, 388-389, Nisan-Mayıs 1984, 198-205.
- “Vasfı”, *Türk Ansiklopedisi*, XXXIII, 1984, 263.
- “Yahyâ Bey, Taşlıcalı”, *Türk Ansiklopedisi*, XXXIII, 1984, 376-378.
- “Tarık Buğra'nın Hikâyeleri”, *Hisar*, XXV, 267, Ağustos 1984, 20-21.

1985

- “Bir Dîvân Neşri Üzerine Notlar: Edith Ambross, Candid Penstrokes: the lyrics of Me'âlî, An Ottoman Poet of the 16th Century”, *Erdem*, I, 3, Eylül 1985, 801-824.
- “Bir Mevlevî Şâir: Yenişehirli Avnî Bey ve Mevlânâ İçin Bir Na'tı”, *1. Millî Mevlânâ Kongresi Tebliğleri*, Konya 1985, 127-134.

1986

- “Dîvân Şiiri”, *Türk Dili* (Türk Şiiri Özel Sayısı II: Divan Şiri), LII, 415-417, Temmuz-Eylül 1986, 1-16.
- “Kasîde”, *Türk Dili* (Türk Şiiri Özel Sayısı II: Divan Şiri), LII, 415-417, Temmuz-Eylül 1986, 17-77.
- “Yahyâ Bey, Dukagin-zâde”, *İslâm Ansiklopedisi*, XIII, 1986, 343-347.
- “Zâtı”, *İslâm Ansiklopedisi*, XIII, 1986, 464-467.

1987

- *Hayâlî Bey ve Dîvânından Örnekler*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1987.
- *Zâîf, Dîvân, Gazeller III, Tenkidli Basım*, (M. Ali Tanyeri ile) İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1987.
- “Tıpkı-basım İçin Birkaç Söz”, *Ahmed Cevdet, Belâgat-ı Osmâniye, Tıpkıbasım*, (dizin: Mehmet Kalpaklı), Mimar Sinan Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1987.
- “Sunuş”, *Ölümünün 350. Yılında Nefî*, Ankara 1987.
- “Kasîde Şâiri Nefî”, *Ölümünün 350. Yılında Nefî*, Ankara 1987, 79-89.
- “Nefî'nin Kasîdelerinden Örnekler ve Açıklamaları”, *Ölümünün 350. Yılında Nefî*, Ankara 1987, 91-135.
- “Nedîm'e Dâir”, *Türk Dili*, LII, 426, Haziran 1987, 331-344.
- “Aruz Vezinleri (Ders Notları)”, *Kardelen*, 5, Kasım 1987, 2-6.

1988

- “Son Şuarâ Tezkiresi ve Sahibi Hakkında”, *İbnülemin Mahmud Kemâl İnal, Bütün Eserleri, Son Asır Türk Şâirleri*, I, İstanbul 1988, VII-XIII.
- “Âîf'de Tenkid”, *Osmanlı Araştırmaları*, VII-VIII, İstanbul 1988, 177-180.

1990

- *Üsküblü İshak Çelebi, Dîvân, Tenkidli Basım*, (M. Ali Tanyeri ile) Mimar Sinan Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1989.

1991

- “Amrî”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, III, 1991, 96-97.
- “Bâkî”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, IV, 1991, 536-540.

1992

- “Basîrî”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, V, 1992, 105-106

1995

- “Letâyif-Nâmeler ve Nasreddin Hoca”, *Türk Edebiyatı*, 255, Ocak 1995, 23-24.³

1998

- *Dîvanlar Arasında*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1998.

2001

- *Necati Bey Dîvânının Tahlihi*, İstanbul, 2001.
- *Bâkî ve Dîvânından Örnekler*, İstanbul, 2001.

HAKKINDA YAZILANLAR

- Abdullah Uçman, “Mehmed Çavuşoğlu Ağabey İçin”, *Türk Edebiyatı*, 167, Eylül 1987, 43-45.
- Abdullah Uçman, “Mehmed Çavuşoğlu İçin”, *Millî Eğitim*, 87, Temmuz 1989, 30-33.
- Abdullah Uçman, “Mehmed Çavuşoğlu İçin”, *Zaman*, 25 Temmuz 1987.
- Abdullah Uçman, “Tanıdığım En Zeki İnsandı”, *Türkiye Gazetesi*, 7 Eylül 1987.
- Ali Alparslan, “Çavuşoğlu’nun Ölümü”, *Türk Edebiyatı*, 167, Eylül 1987, 47.
- Ali Budak, “Eski Türk Edebiyatının Büyük Şerhçilerindendi: Mehmed Çavuşoğlu’yu da Yitirdik”, *Tercüman Gazetesi*, 15 Temmuz 1987, 8.
- Âlim Kahraman, “Prof. Mehmed Çavuşoğlu” *Zaman Gazetesi*, 23 Temmuz 1987, 7.
- Aydın Oy, “Erken Kayan Bir Yıldız”, *Türk Edebiyatı*, 168, Ekim 1987, 38.
- Ayhan Songar, “Yarım Asır + On Yıl”, *Tercüman Gazetesi*, 19 Temmuz 1987.

³ 5-10 Temmuz 1987’de Konya’da yapılan Milletlerarası Nasreddin Hoca Sempozyumu’nda okuduğu tebliğ metnidir.

- Bekir Oğuzbaşaran, "Prof. Çavuşoğlu'nun Ölümü Üzerine: Türkoloji'de Yaprak Dökümü", *Türkiye Gazetesi*, 18 Ağustos 1987, 8.
- Beşir Ayvazoğlu, "Dergilerde Kaybettiklerimiz: Çavuşoğlu ve Zarifoğlu", *Tercüman Gazetesi*, 6 Eylül 1987.
- Birol Emil, "Aziz Dost Prof. Dr. Mehmed Çavuşoğlu'nu Anarken", *Türk Kültürü*, XXVII, 312, Nisan 1989, 27-33.
- Cemal Anadol, "Tarlan'ın Ölümüne Tarih ve Çavuşoğlu", *Tercüman Gazetesi*, 18 Temmuz 1987, 8.
- Cemal Kurnaz, "Divan Edebiyatının Bütün Cephelerini Yoklayan Bir İlim Adamı: Prof. Dr. Mehmed Çavuşoğlu", *Millî Eğitim*, 87, Temmuz 1989, 26-29.
- Cemal Kurnaz, "Divan Edebiyatının Bütün Cephelerini Yoklayan Bir İlim Adamı: Prof. Dr. Mehmed Çavuşoğlu", *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, XXVI, 1993, XXXIII-XLVI.
- Cemal Kurnaz, Osman Fikri Sertkaya, "Prof. Dr. Mehmed Çavuşoğlu Bibliyografyası", *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, XXVI, 1993, XLVII-LXIII.
- Durali Yılmaz, "Prof. Dr. Mehmed Çavuşoğlu: Edebiyatımızı Bütünleyen Adam", *Tercüman Gazetesi*, 18 Temmuz 1987, 8.
- Durali Yılmaz, "Sanat ve İlim, Sanat ve Politika", *Yedi İklim*, 17-18, Temmuz-Ağustos 1988, 10.
- Emin Işık, "Ey dost! Mehmed Çavuşoğlu'na (şiir)", *Türk Edebiyatı*, 168, Ekim 1987, 37.
- F. Gürbüz Yılmaz, "Ağabeyim Çavuşoğlu", *Yedi İklim*, 17-18, Temmuz-Ağustos 1988, 76-78.
- Günay Kut, "25 Yıllık Dostluğun Ardından", *Türk Edebiyatı*, 168, Ekim 1987, 36.
- Halil Ersoylu, "Çavuşoğlu'nun Ardından (şiir)", *Türk Edebiyatı*, 168, Ekim 1987, 39.
- Hamdi Hasan, "Prof. Dr. Mehmed Çavuşoğlu'nun Ardından: Komünikatif, Cana Yakın ve Yardımsever Biriydi", *Tan Gazetesi*, 23 Temmuz 1988, 9.
- İsmail Ünver, "Ölmek Kaderde Var", *Türk Dili*, LIV, 428, Ağustos 1987, 97-99.

- Kemal Yavuz, “Çavuşoğlu Hoca'nın Ardından”, *Türk Edebiyatı*, 167, Eylül 1987, 47.
- Kemal Yavuz, “Hoca Hep Talebeydi”, *Türkiye Gazetesi*, 7 Eylül 1987.
- M. Emin Açar, Bu Âlemden Dünya Tatlısı Biri Geçti”, *Türk Edebiyatı*, 168, Ekim 1987, 39.
- M. Orhan Okay, “Çavuşoğlu'nun Dîvânları Arasında”, *Yedi İklim*, 17-18, Temmuz-Ağustos 1988, 2-3.
- Mehmet Çınarlı, “Mektuplar”, *Türk Dili*, 471, Mart 1991, 146-153.⁴
- Mehmet Kalpaklı, “Hocam Çavuşoğlu ve Metin Şerhi”, *Yedi İklim*, 17-18, Temmuz-Ağustos 1988, 72-74.
- Mehmet Kalpaklı, “Mehmed Çavuşoğlu” *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, VIII, 1993, 238-239.
- Mehmet Nuri Yardım, “Bir Çavuşoğlu Vardı”, *Türkiye Gazetesi*, 11 Temmuz 1997.
- Miyase İlknur, “Prof. Dr. Mehmed Çavuşoğlu: Onu Anlatmak Hem Çok Kolay, Hem de Çok Zor”, *Zaman Gazetesi*, 23 Temmuz 1987, 7.
- Muharrem Ergin, “Oy Çavuşoğlu Oy!..”, *Türk Edebiyatı*, 167, Eylül 1987, 42.
- Muharrem Ergin, “Tezgahtı Hiç Boş Kalmazdı”, *Türkiye Gazetesi*, 7 Eylül 1987.
- Mustafa Balcı, “Açmak ve Açılmak Üzerine”, *bilig*, 12, Kış 200, 71-76.
- Mustafa İsen, “Bir Ustanın Ardından”, *Türk Edebiyatı*, 167, Eylül 1987, 46.
- Mustafa Miyasoğlu, “Bir Âlemi Göçüren Âlim”, *Türkiye Gazetesi*, 19 Temmuz 1987.
- Mustafa Tatçı, “Profesör Mehmed Çavuşoğlu'ndan Ders Notları-1”, *İlkıyaz*, I/1, Şubat 1988, 34-36.
- Müjgân Cunbur, “Büyük Kaybımız: Mehmed Çavuşoğlu”, *Erdem*, III, 8, Mayıs 1987, 551-558.

⁴ Mehmed Çavuşoğlu'nun Mehmet Çınarlı'ya yazdığı iki mektup metnini de içermektedir.

- Nüvit Özdoğru, "Mehmed Çavuşoğlu'nun Ardından: Dîvân Edebiyatımızın Büyük Bir Yorumcusunu Yitirdik", *Milliyet Sanat Dergisi*, 173, Ağustos 1987, 47-48.
- Orhan Şaik Gökyay, "Çağrışım lar ve Ötesi", *Çağrı*, 87, Nisan 1965, 24-30.
- Osman Fikri Sertkaya, "Prof. Dr. Mehmed Çavuşoğlu: Hayatı ve Eserleri", *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, XXVI, 1993, IX-XXXII.
- Osman Horata, "Çavuşoğlu Hocamızın Ardından", *Türk Kültürü*, XXV, 294, Ekim 1987, 47-49.
- Rahim Tarım, "Hocam Çavuşoğlu", *Türk Edebiyatı*, 168, Ekim 1987, 40.
- Selçuk Erez, "Çavuşoğlu'nun Yaşam Öyküsü", *Güneş Gazetesi*, 9 Ağustos 1987.
- Selçuk Erez, "Çavuşoğlu'nun Yaşam Öyküsü", *Milli Fizik Milli Kimya*, İstanbul Kasım 1992. 137-140.
- Selçuk Erez, "Vefatının Birinci Yılında Prof. Mehmed Çavuşoğlu", *Türkiye Gazetesi*, 29 Temmuz 1988.
- Talat Halman, "Eserlerle Yaşayanlar", *Milliyet Gazetesi*, 27 Temmuz 1987, 9.
- Tufan Çorumlu, "Cevheri Yakalamak", *Türkiye Gazetesi*, 7 Eylül 1987.
- Tufan Çorumlu, "Kıymetini Şimdi Daha İyi Anlıyoruz... Prof. Dr. Mehmed Çavuşoğlu ve Taşlıcalı Yahyâ Bey", *Türkiye Gazetesi*, 19 Ağustos 1987, 8.
- Turan Alptekin, "Dîvânlar Arasında" *Gösteri*, 82, Eylül 1987, 29-30.
- Turan Alptekin, "Kardeşim Çavuşoğlu", *Türkiye Gazetesi*, 15 Temmuz 1987, 6.
- Turan Alptekin, "Prof. Mehmed Çavuşoğlu", *Yeni Defne*, 72-73, Mart-Nisan 1988, 1-2.
- Walter G. Andrews, "In Memoriam: Mehmed Çavuşoğlu", *Middle East Studies Association Bulletin*, 21/2, Aralık 1987, 305-306.
- Yaşar Akdoğan, [şiir] "Çavuşoğlu'nun Ölümüne Tarih Manzumesi", *Türk Edebiyatı*, 167, Eylül 1987, 46.

- Yılmaz Öztuna, “Prof. Dr. Mehmed Çavuşoğlu ve Dîvân Şiiri”, *Tercüman Gazetesi*, 18 Temmuz 1987, 6.
- “Değerli Büyüğümüz ve Hemşehrimiz Prof. Dr. Mehmed Çavuşoğlu 1. Ölüm Yıldönümünde Bugün Anılıyor”, *Vatan (Olay) Gazetesi*, Ordu, 13, Temmuz 1988.
- “Hayâli Bey ve Dîvânından Örnekler”, *Türk Kültürü*, XXVI, 297, Ocak 1988, 60-62.
- “Mehmed Çavuşoğlu Anılıyor”, *Tercüman Gazetesi*, 16 Ocak 1988, 8.
- “Mehmed Çavuşoğlu İçin”, *Zaman Gazetesi*, 25 Temmuz 1987, 2.
- “Mehmed Çavuşoğlu Kimdir? Eserleri”, *Tercüman Gazetesi*, 15 Temmuz 1987, 8.
- “Yenişehirli Avni Bey Divanı Yayınlanıyor”, *Türkiye Gazetesi*, 24 Eylül 1987.